

Postbus 242
2130 AE Hoofddorp
T (088) 496 04 21
E info@cea.nl
I www.cea.nl

Datum binnenkomst	: 4 oktober 2026	Referentie	: 26/MCEA/02062	Telefoon	: (088) 496 04 21
Bijlage(n)	:	Behandelaar	: Coen Bongers	E-mail	: info@cea.nl

Onderwerp **Reactie Eric Mantelaers - Reactie uitvoeringstoets conceptrapport eindtermen 2027**

De uitvoeringstoets bestaat uit [het conceptrapport eindtermen 2027](#) en onderstaand formulier met een aantal vragen.

1. Biedt het conceptrapport voldoende handvatten voor een vertaling naar een opleidings- en toetsprogramma voor uw onderwijsinstelling, organisatie en/of stagebureau?

Naar mijn oordeel biedt het conceptrapport voldoende handvatten om de richting van de nieuwe accountantsopleiding en de beoogde eindkwalificaties van de startbekwame accountant te begrijpen. De focus op beroepsactiviteiten, leeruitkomsten en professionele ontwikkeling vormt een logisch en herkenbaar uitgangspunt voor de inrichting van onderwijs en praktijkopleiding.

Tegelijkertijd ervaar ik dat het rapport nog niet voldoende handvatten biedt voor een eenduidige vertaling naar concrete opleidings- en toetsprogramma's. Met name de operationalisering van leeruitkomsten, de vereiste bewijslast, de inrichting van praktijkbeoordelingen en de borging van een consistent beoordelingsniveau vragen naar mijn mening nog om nadere uitwerking. Hierdoor blijft ruimte bestaan voor verschillende interpretaties door onderwijsinstellingen, accountantskantoren, stagebureaus en praktijkopleiders.

Zo is voor mij nog niet altijd duidelijk welke prestaties als voldoende bewijs gelden voor het behalen van bepaalde leeruitkomsten, hoe de ontwikkeling van professioneel-kritische oordeelsvorming concreet beoordeeld moet worden en hoe landelijke consistentie in beoordeling en normering kan worden gewaarborgd.

Daarbij merk ik op dat onderwijsinstellingen, accountantskantoren, accountantsorganisaties, stagebureaus en andere betrokken partijen gedurende zowel de voorbereidende fase als de consultatiefase niet altijd gelijktijdig met elkaar aan tafel hebben gezeten. Dat maakt het lastig om gezamenlijk te toetsen hoe de voorgestelde eindtermen in de praktijk zullen uitwerken en welke consequenties zij hebben voor onderwijs, begeleiding, toetsing en praktijkopleiding. Hierdoor ontstaat het risico dat verschillende partijen vanuit hun eigen perspectief tot uiteenlopende interpretaties en implementaties komen.

Ik zie daarom behoefte aan aanvullende handreikingen, voorbeelden van opleidings- en toetsprogramma's, voorbeeldportfolio's, beoordelingskaders en verdere afstemming tussen onderwijsinstellingen, praktijkorganisaties en andere stakeholders. Dit kan bijdragen aan een meer uniforme interpretatie van de eindtermen en een consistente

implementatie in de praktijk.

Concluderend ben ik van mening dat het conceptrapport voldoende richting biedt, maar dat nadere operationalisering en verdere afstemming tussen onderwijs en praktijk noodzakelijk zijn om te komen tot een uitvoerbare en landelijk consistente vertaling naar opleidings- en toetsprogramma's.

2. Welke eventuele concrete knelpunten verwacht u bij de implementatie van de eindtermen 2027 voor uw organisatie ?

Ik verwacht met name knelpunten op het gebied van operationalisering, beoordeling, afstemming en implementatiecapaciteit.

Hoewel de gekozen richting mij aanspreekt, verwacht ik dat de vertaling van de eindtermen naar concrete onderwijs- en praktijkprogramma's aanzienlijke inspanningen zal vergen. De eindtermen zijn bewust op een hoger abstractieniveau geformuleerd, waardoor instellingen en kantoren zelf veel keuzes moeten maken bij de inrichting van onderwijs, begeleiding, toetsing en praktijkervaring.

Een eerste knelpunt is de interpretatie van de eindtermen. Zonder aanvullende handreikingen bestaat het risico dat onderwijsinstellingen, accountantskantoren, accountantsorganisaties, stagebureaus en praktijkopleiders verschillende opvattingen ontwikkelen over wat precies van een student of trainee verwacht mag worden en welk niveau moet worden bereikt.

Een tweede knelpunt betreft de beoordeling. Het is voor mij nog niet volledig duidelijk welk bewijs nodig is om vast te stellen dat een beroepsactiviteit of leeruitkomst daadwerkelijk wordt beheerst. Ook de beoordeling van professionele vaardigheden, professioneel-kritische oordeelsvorming en gedrag vraagt om nadere concretisering om verschillen in beoordeling tussen instellingen en kantoren te beperken.

Daarnaast verwacht ik een uitdaging in de afstemming tussen onderwijs en praktijk. In de voorbereidende fase en ook tijdens de consultatiefase hebben opleidingen, accountantskantoren en andere betrokken partijen niet altijd gelijktijdig met elkaar aan tafel gezeten. Daardoor bestaat het risico dat partijen vanuit verschillende perspectieven invulling geven aan dezelfde eindtermen, wat de consistentie van de implementatie kan bemoeilijken.

Ten slotte verwacht ik dat de invoering zal vragen om aanzienlijke investeringen in curriculumherziening, ontwikkeling van toetsing, scholing van docenten, praktijkopleiders en beoordelaars, en het aanpassen van bestaande systemen en processen. Vooral voor kleinere organisaties kan dit een substantiële inspanning zijn.

Samenvattend verwacht ik de grootste knelpunten bij de uniforme interpretatie van de eindtermen, de inrichting van beoordeling en bewijsvoering, de afstemming tussen onderwijs en praktijk en de benodigde implementatie-inspanning binnen organisaties.

3. Welke mogelijkheden en uitdagingen ziet uw organisatie specifiek voor het begeleiden en beoordelen van trainees?

Ik zie zowel kansen als uitdagingen bij het begeleiden en beoordelen van trainees.

Een belangrijke kans is dat de voorgestelde eindtermen meer nadruk leggen op het daadwerkelijk functioneren van de trainee in de beroepspraktijk. Daardoor ontstaat meer ruimte om ontwikkeling, professioneel gedrag, samenwerking, communicatie en professioneel-kritische oordeelsvorming integraal te beoordelen in plaats van primair te

focussen op kennis en afzonderlijke taken.

Daarnaast biedt de nadruk op beroepsactiviteiten de mogelijkheid om opleiding en praktijk beter met elkaar te verbinden. Trainees kunnen hierdoor gerichter werken aan activiteiten die direct aansluiten bij hun toekomstige beroepsuitoefening, terwijl begeleiders beter inzicht krijgen in de ontwikkeling van de trainee in de praktijk.

Tegelijkertijd zie ik ook uitdagingen. De beoordeling van technische vakkennis is vaak relatief eenvoudig te objectiveren, maar dat geldt in mindere mate voor professionele vaardigheden, oordeelsvorming, ethische afwegingen en gedrag. Dit vraagt om duidelijke beoordelingscriteria, voldoende kalibratie tussen beoordelaars en goede vastlegging van bevindingen om verschillen in beoordeling te beperken.

Daarnaast verwacht ik dat de rol van praktijkopleiders, begeleiders en beoordelaars belangrijker wordt. Dat vraagt niet alleen extra tijdsinvesteringen, maar ook voldoende ondersteuning, training en afstemming om ervoor te zorgen dat eindtermen op een consistente wijze worden geïnterpreteerd en beoordeeld.

Een verdere uitdaging is dat trainees werkzaam zijn in uiteenlopende organisaties, functies en opdrachten. Niet iedere trainee krijgt dezelfde werkzaamheden of ontwikkelmogelijkheden aangeboden. Hierdoor zal zorgvuldig moeten worden nagedacht over de wijze waarop gelijkwaardigheid van ervaringen en beoordelingen wordt geborgd.

Ten slotte zie ik een uitdaging in de afstemming tussen onderwijsinstellingen, accountantskantoren, accountantsorganisaties, stagebureaus, praktijkopleiders en beoordelaars. Wanneer verschillende partijen betrokken zijn bij begeleiding en beoordeling, is een gezamenlijke interpretatie van de eindtermen essentieel om te voorkomen dat trainees met uiteenlopende verwachtingen en beoordelingsnormen worden geconfronteerd.

4. Heeft u nog overige opmerkingen ten aanzien van de implementatie binnen uw organisatie?

A.

Een algemene zorg die ik heb bij de gekozen opzet is dat eindtermen op een hoger abstractieniveau veel ruimte bieden voor interpretatie en actualisering, maar tegelijkertijd het risico kennen dat achterliggende fundamenten minder expliciet worden geborgd.

Het voordeel van deze opzet is evident: opleidingen kunnen sneller inspelen op nieuwe ontwikkelingen en hun curriculum aanpassen aan veranderingen in het beroep. Daardoor ontstaat ruimte om actuele thema's en nieuwe inzichten op een flexibele wijze op te nemen.

Tegelijkertijd bestaat het risico dat de focus verschuift naar de actuele toepassing, terwijl de onderliggende kennis, theorie en methoden minder nadrukkelijk worden ontwikkeld. Het is juist die fundamentele basis die professionals in staat stelt om nieuwe ontwikkelingen niet alleen toe te passen, maar ook kritisch te beoordelen en goed te begrijpen.

Technologie vormt hiervan een goed voorbeeld. De huidige formulering biedt ruimte om nieuwe technologische ontwikkelingen en AI-toepassingen snel in het onderwijs op te nemen. Dat is positief. Tegelijkertijd zie ik het risico dat daardoor relatief minder aandacht uitgaat naar de onderliggende fundamenten, zoals statistiek, onderzoeksmethodologie, data-analyse en modeldenken. Juist deze kennis is noodzakelijk om technologische ontwikkelingen te kunnen doorgronden, beoordelen en in

de toekomst op waarde te schatten.

Mijn zorg beperkt zich echter niet tot technologie alleen. Hetzelfde risico kan zich voordoen op andere vakgebieden wanneer de nadruk komt te liggen op actuele toepassingen en beroepsactiviteiten, terwijl de fundamentele concepten die daaraan ten grondslag liggen minder expliciet worden benoemd. Ik zou daarom willen meegeven dat bij de verdere uitwerking expliciet aandacht blijft bestaan voor de onderliggende kennisbasis die nodig is om beroepsactiviteiten duurzaam en toekomstbestendig uit te oefenen.

B.

Een ander aandachtspunt betreft de positionering van financiële criminaliteit, fraude en de maatschappelijke poortwachtersfunctie van de accountant. Ik begrijp dat de eindtermen niet langer op detailniveau voorschrijven welke specifieke onderwerpen of wetgeving moeten worden behandeld en dat veelvuldig wordt verwezen naar het toepassen van relevante wet- en regelgeving. Dat biedt flexibiliteit en maakt het mogelijk om mee te bewegen met toekomstige ontwikkelingen.

Tegelijkertijd zie ik hierin ook een risico. De ervaring leert dat het verwijzen naar "relevante wet- en regelgeving" niet automatisch betekent dat alle maatschappelijk belangrijke onderwerpen daadwerkelijk structureel en diepgaand onderdeel worden van het curriculum. Zo heeft bijvoorbeeld het strafrecht, en meer specifiek het Wetboek van Strafrecht, historisch gezien slechts een zeer beperkte rol gespeeld binnen de accountantsopleiding, terwijl accountants in de praktijk steeds vaker worden geconfronteerd met vraagstukken rondom fraude, corruptie, valsheid in geschrifte, witwassen en andere vormen van financiële criminaliteit.

Mijn zorg is dat de meer abstract geformuleerde eindtermen onvoldoende waarborgen dat iedere toekomstige accountant daadwerkelijk een stevig fundament ontwikkelt op het gebied van financiële criminaliteit, fraudedetectie en de onderliggende juridische kaders. Daardoor kan de mate waarin deze onderwerpen aandacht krijgen afhankelijk worden van individuele opleidingen, docenten of praktijkorganisaties.

Juist gezien de toenemende maatschappelijke verwachtingen ten aanzien van de poortwachtersfunctie van accountants zou ik het wenselijk vinden dat de eindtermen explicieter waarborgen dat iedere accountant kennis ontwikkelt van financiële criminaliteit, frauderisico's en de relevante juridische context. Niet alleen vanuit het perspectief van compliance, maar ook om signalen te herkennen, risico's te duiden en professioneel-kritische afwegingen te kunnen maken.

Mijn bredere zorg is dat bij eindtermen die op een hoger abstractieniveau zijn geformuleerd, actuele toepassingen weliswaar gemakkelijker kunnen worden toegevoegd, maar dat minder zichtbaar wordt welke onderliggende kennisfondamenten onmisbaar zijn voor de beroepsuitoefening. Financiële criminaliteit en de juridische context daarvan vormen hiervan naar mijn mening een belangrijk voorbeeld.

C.

De omschrijving van een controle van een niet-wettelijke jaarrekening voor een minder complex object (pagina 23) vormt een kernbegrip binnen het rapport. Juist daarom verbaast het mij dat de afbakening relatief ingewikkeld is geformuleerd en ruimte laat voor interpretatie.

D.

Een vraag die bij mij opkomt betreft de positionering van de AA-accountant binnen de Assuranceoriëntatie (zie ook pagina 55). Ik realiseer mij dat hierbij verschillende

wettelijke, historische en beroepsmatige overwegingen een rol spelen, maar ik vraag mij af of de huidige inrichting op langere termijn de meest logische oplossing is.

Voor zover ik het stelsel begrijp, zal een AA-accountant die zich verder wil ontwikkelen binnen de assurancepraktijk in veel gevallen aanvullende opleidingen en kwalificaties moeten behalen om bepaalde werkzaamheden en bevoegdheden te verkrijgen. Dat roept bij mij de vraag op of het niet logischer zou zijn om te onderzoeken of een dergelijke aanvullende opleidingsinspanning direct kan leiden tot de RA-kwalificatie.

Vanuit het perspectief van studenten, werkgevers en het maatschappelijk verkeer zou één uniform kwalificatietraject voor accountants die werkzaam willen zijn in de assurancepraktijk kunnen bijdragen aan meer duidelijkheid. Daarnaast sluit dit mogelijk beter aan bij de toenemende complexiteit van assuranciewerkzaamheden, de groeiende aandacht voor technologie, frauderisico's, duurzaamheid en de toenemende maatschappelijke verwachtingen ten aanzien van accountants.

Ik doe hierbij geen voorstel voor een concrete wettelijke uitwerking, omdat ik de juridische en beroepsreglementaire consequenties daarvan onvoldoende overzie. Wel zou ik de CEA willen meegeven om in het kader van de verdere ontwikkeling van de accountantsopleiding te onderzoeken of de huidige scheiding binnen de Assurance-oriëntatie op termijn nog de meest doelmatige inrichting is.

E.

Gezien de omvang van het document zou ik ervoor pleiten om het veelvuldige gebruik van "hij/zij" achterwege te laten. Een eenvoudige redactionele opmerking aan het begin van het documentvolstaat. Persoonlijk zou ik er geen bezwaar tegen hebben als daarbij consequent voor "zij" wordt gekozen, met de mededeling dat waar "zij" staat, eveneens "hij" moet worden gelezen. Dat leest aanzienlijk prettiger dan de vele verwijzingen naar "hij/zij" zonder dat dit afdoet aan de bedoeling van de tekst.

F.

De tabellen op pagina 10 zijn lastig leesbaar door de beperkte grootte waarin zij zijn opgenomen.

G.

De term "erkende organisaties voor simulatie" op pagina 60 roept vragen op. Het blijft onduidelijk welke organisaties hiervoor in aanmerking komen, wie deze erkenning verleent en welke kwaliteitseisen daarbij gelden. Gezien het belang van simulaties binnen opleiding en toetsing verdient dit begrip naar mijn mening nadere toelichting.

H.

Op diverse plaatsen in paragraaf 6.2 wordt beschreven wat de CEA verwacht van de verschillende betrokken partijen. Ik vraag mij daarbij af hoe realistisch sommige van deze verwachtingen zijn, mede gezien de verschillen tussen onderwijsinstellingen, accountantskantoren, accountantsorganisaties en praktijkopleidingsomgevingen. Daarnaast mis ik een beschouwing over wat er gebeurt indien deze verwachtingen niet of slechts gedeeltelijk worden gerealiseerd. Welke waarborgen, evaluatiemomenten en bijsturingsmechanismen zijn voorzien om te voorkomen dat de kwaliteit van de opleiding afhankelijk wordt van aannames die in de praktijk mogelijk niet volledig uitkomen?

I.

Tot slot wil ik mijn waardering uitspreken voor de inspanningen van de CEA, de betrokken werkgroepen en alle overige betrokkenen die hebben bijgedragen aan de totstandkoming van dit conceptrapport. Het rapport getuigt van een zorgvuldige en ambitieuze herziening van de eindtermen, gericht op een toekomstbestendige

accountantsopleiding. De voorbereiding, afstemming en uitwerking van een traject van deze omvang vergen een aanzienlijke inspanning. Ik waardeer de open consultatie en de mogelijkheid om een bijdrage te leveren aan de verdere verbetering van het voorstel.

J.

Ten behoeve van de verdere afronding van het conceptrapport heb ik (samen met Copilot) daarnaast een aantal taal-, nummerings-, verwijzings- en consistentiepunten geïnventariseerd.

Pagina	Locatie op pagina	Categorie	Fout/Omissie	Verbetering	Toelichting
18	Eerste alinea	Taal	Een considerans dat	die	
20	Onder kopje "Leeswijzer eindtermen 2027"	Spelling	De tabel hieronder dienst als leeswijzer	De tabel hieronder dient als leeswijzer	Werkwoordsvorm onjuist
25	Hoofdkop pagina	Spelling	Einttermen Accountancy-MKB	Eindtermen Accountancy-MKB	Typefout
31	Beschrijving beroepsactiviteit	Hoofdlettergebruik	Daarnaast stelt Hij/zij	Daarnaast stelt hij/zij	Hoofdletter niet nodig
31	Eindterm MKB 3.1.1	Interpunctie	belanghebbend en hij/zij bepaalt	belanghebbenden. Hij/zij bepaalt	Punt ontbreekt
31	Eindterm MKB 3.1.1	Spelling	nietfinanciële verantwoordingen	niet-financiële verantwoordingen	Verbindingsstreepje ontbreekt
34	Eindterm MKB 3.5.3	Spelling	fraude risicofactoren	frauderisicofactoren	Onjuiste samenstelling
34	Eindterm MKB 3.5.5	Spelling	ITomgeving	IT-omgeving	Verbindingsstreepje ontbreekt
39	Intro thema 1	Spelling	met in achtneming	met in achtneming	Spelfout
40	Beschrijving MKB/ASS 1.2.0	Spelling	risico overwegingen	risico-overwegingen	Onjuiste samenstelling
41	Code beroepsactiviteit	Codering	AS S 2.1.0	ASS 2.1.0	Codering fout weergegeven
41	Eindterm	Codering	AS S 2.1.1	ASS 2.1.1	Codering fout weergegeven

44	Beschrijving beroepsactiviteit	Grammatica	de opzet en bestaan van het systeem	de opzet en het bestaan van het systeem	Lidwoord ontbreekt
45	Eindterm ASS 3.1.1	Codering	AS S 3.1.1	ASS 3.1.1	Codering fout weergegeven
Pagina	Locatie	Categorie	Fout/Omissie	Verbetering	
47	ASS 4.1.1	Grammatica	documenteert de overwegingen en uitkomsten in dossier	documenteert de overwegingen en uitkomsten in het dossier	
47	ASS 4.1.2	Spelling	fraude risico's	frauderisico's	
48	Kop beroepsactiviteit 4.3.0	Codering	A SS 4.3.0	ASS 4.3.0	
49	ASS 4.4.0 beschrijving	Grammatica	voldoen aan relevante de wet- en regelgeving	voldoen aan relevante wet- en regelgeving	
50	MKB/ASS 5.2.0	Terminologie	Andere assurance opdrachten	Andere assurance-opdrachten	
51	ASS 5.2.3	Spelling	assurance werkzaamheden	assurancewerkzaamheden	
51	ASS 5.2.3	Spelling	fraude risico's	frauderisico's	
Pagina	Locatie	Categorie	Fout/Omissie	Verbetering	
55	Kader AA/RA Assurance	Spelling	AA accountants	AA-accountants	
55	Kader AA/RA Assurance	Spelling	RA accountants	RA-accountants	
55	Laatste alinea kader	Spelling	OOBbevoegdheid	OOB-bevoegdheid	
55	Laatste alinea kader	Spelling	OOBvergunninghouders	OOB-vergunninghouders	
55	Onder kader	Zinsbouw	Zoals in tabel 5...	Ontbrekend: wordt getoond, kent...	
56	Eerste alinea	Grammatica	voor student-trainees ten duidelijk zijn	voor student-trainees duidelijk zijn	
59	Opsomming punt 5	Concepttekst	(zie tabel 1 of 2??)	Definitieve tabelverwijzing opnemen	

60	Laatste alinea	Grammatica	In het volgend hoofdstuk	In het volgende hoofdstuk
61	Verwijzing naar bijlage	Spelling	bijlage1	bijlage 1
64	Slotzin visie toetsing	Grammatica	aspecten CEA daarbij van belang achten	aspecten CEA daarbij van belang acht
68	Begrippenlijst "Constructive alignment"	Spelling	beoordelingmiddel	beoordelingsmiddel
69	Begrippenlijst "Eindterm"	Grammatica	aan bepaalde norm	aan een bepaalde norm
70	Begrippenlijst "Leerdoelen"	Grammatica	wat een opleider wilt bereiken	wat een opleider wil bereiken
80	Bloom-tabel	Spelling	coördineren	coördineren
81	Toelichting 2.1.0	Grammatica	bouwt voor op eindterm 3.1.1	bouwt voort op eindterm 3.1.1
84	Beschrijving 3.1.0	Grammatica	de opzet en bestaan van het systeem	de opzet en het bestaan van het systeem
84	Eindterm 3.5.5	Spelling	IT omgeving	IT-omgeving
85	Beschrijving 3.3.0	Spelling	controle aanpak	controleaanpak
85	Eindterm 3.5.6	Grammatica	de controle vaak in overwegende mate gegevensgericht zullen zijn	de controlewerkzaamheden vaak in overwegende mate gegevensgericht zullen zijn
88	Eerste alinea	Grammatica	gelden	geldt

Pagina	Locatie	Categorie	Fout/Omissie	Verbetering
88	Opsomming punt 1	Spelling	hbo-professional masterniveau	hbo-professional-masterniveau
89	Opsomming punt 3	Interpunctie	respectievelijk het theoretisch – en het praktijkdeel	respectievelijk het theoretische en het praktijkdeel
90	Eerste alinea	Spelling	rijks bekostigde	rijksbekostigde
90	Tweede alinea	Consistentie	accountancy-MKB	Accountancy-MKB (consistent met document)

Om bovenstaande tabel te creëren heb ik, Eric Mantelaers, onderstaande prompt gebruikt in Copilot:

Je bent een combinatie van:
- senior eindredacteur;

- kwaliteitsreviewer van wet- en regelgeving;
- auditor;
- onderwijskundig expert;
- accountant.

Je ontvangt een PDF-document met concept-eindtermen voor accountants.

DOEL

Voer een volledige redactionele due diligence uit.

Het doel is NIET om het document inhoudelijk of beleidsmatig te beoordelen.

Het doel is WEL om uitsluitend aantoonbare fouten, inconsistenties en omissies te identificeren.

BELANGRIJKE UITGANGSPUNTEN

Werk volgens een auditbenadering.

Iedere bevinding moet voldoen aan alle onderstaande voorwaarden:

1. De fout moet daadwerkelijk in het document voorkomen.
2. De fout moet kunnen worden teruggevonden.
3. De fout moet objectief aantoonbaar zijn.
4. De fout moet met hoge zekerheid fout zijn.
5. De fout moet kunnen worden onderbouwd.
6. De fout mag geen kwestie van stijlvoorkeur zijn.

Indien een bevinding niet aan alle bovenstaande voorwaarden voldoet:

NIET OPNEMEN.

BEWIJSLASTREGEL

Hanteer de volgende regel:

Geen bewijs = geen bevinding.

Wanneer je een fout niet exact kunt aanwijzen of niet met hoge zekerheid kunt vaststellen:

schrap de bevinding.

FALSE POSITIVE REGEL

Ik geef de voorkeur aan:

- 20 bewezen fouten

boven

- 25 fouten waarvan er 5 twijfelachtig zijn.

Wees daarom conservatief.

Meld uitsluitend fouten waarvan je met hoge zekerheid kunt vaststellen dat zij fout zijn.

NIET MELDEN

Meld niet:

- stijlvoorkeuren;
- alternatieve formuleringen;
- subjectieve verbeteringen;
- mogelijke verbeteringen;
- vermoedelijke fouten;
- PDF-opmaakartefacten;
- afbrekingen die mogelijk door PDF-conversie zijn ontstaan;
- bevindingen die niet kunnen worden geverifieerd.

CONTROLEER OP

TAAL

- spelling;
- grammatica;
- interpunctie;
- hoofdlettergebruik;
- dubbele woorden;
- ontbrekende woorden;
- foutieve woordvormen.

STRUCTUUR

- nummeringen;
- hoofdstuknummers;
- paragraafnummers;
- tabelnummers;
- figuurnummers;
- opsommingen.

VERWIJZINGEN

- kruisverwijzingen;
- verwijzingen naar paragrafen;
- verwijzingen naar hoofdstukken;
- verwijzingen naar tabellen;
- verwijzingen naar figuren;
- verwijzingen naar bijlagen;
- verwijzingen naar voetnoten.

CONSISTENTIE

- terminologie;
- definities;
- afkortingen;
- schrijfwijzen.

ACCOUNTANCY-SPECIFIEK

Controleer extra zorgvuldig:

- ASS-coderingen;
- MKB-coderingen;
- eindtermcodes;
- beroepsactiviteiten;
- nummeringsreeksen van eindtermen;
- verwijzingen tussen eindtermen;
- tabellen met eindtermen.

OMISSIES

Zoek actief naar:

- ontbrekende nummers;
- ontbrekende coderingen;
- ontbrekende verwijzingen;
- afgebroken eindtermen;
- conceptopmerkingen die ten onrechte zijn blijven staan;
- kennelijke redactionele omissies.

UITVOERING

Voer de controle uit in drie rondes.

RONDE 1

Controleer taal en spelling.

RONDE 2

Controleer nummeringen, coderingen en verwijzingen.

RONDE 3

Controleer uitsluitend de bevindingen uit ronde 1 en 2 opnieuw.

Verwijder iedere bevinding waarvan onvoldoende zekerheid bestaat.

OUTPUT

Geef uitsluitend een tabel.

Gebruik exact deze kolommen:

| Pagina | Locatie | Categorie | Fout/Omissie | Verbetering |

Richtlijnen:

- één fout per regel;
- vermeld de exacte foutieve tekst;
- vermeld de exacte correctie;
- sorteer op paginanummer;
- vermeld locatie zo specifiek mogelijk;

- geen conclusies;
- geen samenvatting;
- geen toelichtende tekst buiten de tabel.

LOCATIE

Gebruik zoveel mogelijk:

- hoofdstuk;
- paragraaf;
- eindtermcode;
- tabelnummer;
- figuurnummer;
- voetnootnummer;
- boven/midden/onder pagina.

Voorbeeld:

Pagina	Locatie	Categorie	Fout/Omissie	Verbetering
43	ASS 2.2.4	Nummering	Nummer ontbreekt	ASS 2.2.4 toevoegen
59	Opsomming punt 5	Concepttekst	(zie tabel 1 of 2??)	Definitieve verwijzing opnemen

|

Pagina	Locatie	Categorie	Fout/Omissie	Verbetering
60	Laatste alinea	Grammatica	In het volgend hoofdstuk	In het volgende hoofdstuk

Voer pas na voltooiing van alle controles de tabel op.